

FEBRUAR
1 T. Ignacij
2 S. Svehlica
3 C. Blai
4 P. Andrej Korz.
5 S. Agata
6 N. 5. po razgl. G.
7 P. Romuald
8 T. Janez iz Mole
9 S. Ciril iz Aleks.
10 C. Školastika
11 P. Lurika M. B. +
12 S. Lincolnovo roj.
13 N. I. Predstana
14 P. Valentin, muc.
15 T. Faustin
16 S. Julijana

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.
(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

STEV. (NO.) 24.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 3. FEBRUARJA — THURSDAY, FEBRUARY 3, 1938

LETNIK (VOL.) XLVII.

Pred končnim del. razkolom - Nov slučaj 'piratstva'

Delavska federacija razmišlja o končnem izključenju "uporniških" unij. — Ni še določeno, ali bo izključenih vseh deset unij, ali samo dve. — Premogarska konvencija obsodila špijonažo nad delavstvom.

Miami, Fla. — Glavni odbor delavske federacije je ta turek pričel na tukajšnji svoji seji razmotrivati vprašanje glede nadaljnjih odnošajev med federacijo in nasprotno delavsko organizacijo, CIO. Kak bo končni uspeh tega ukrepanja, o tem se noben razvočnih uradnikov ni hotel določneje izraziti, toda, kolikor se je moglo iz njih razpoloženja sklepati, bo odločitev bržkone taka, da bo zagotovo med obe organizaciji še bolj globoko zabila.

Med člani odbora je sicer nekaj takih, ki nagovarjajo k zmernosti in spravljivosti, vendar pa prevladuje druga skupina, ki zahteva, da se mora vez med obema organizacijama končno javno preizkusiti in izključiti tiste unije, ki so federacije prestopile k CIO, in tako se pričakuje, da bo ta skupina vsaj delno zmagala.

Ta skupina, da si edina v tem, da se mora proti CIO drastično nastopiti, se pa vendar cepi v dve struji, in sicer glede vprašanja, kako daleč naj se poseže v tem oziru. Ena struja je mnenja, da se ima vseh deset "uporniških" unij izključiti hkrati, dočim drugi trdijo, da bi bilo bolj učinkovito, ako bi se izključilo le par unij; s tem, pravijo, bi se povzročila razcepljenost v CIO in ostale unije bi se nato same od sebe vrnile.

Vlada sama je zdaj še v zadnjem trenutku skušala privesti do sprave med obema organizacijama in je v turek prišel na sejo vladni posredovalec J. F. Dewey. Dasi je zborovalce opozarjal na to, da je vlada skrajno zainteresirana v tem, da se doseže sporazum, je govoril gluhim ašesom in odpeljal se je nato nazaj v Washington, ko je videl, da je njegov poizkus brezuspešen.

BITKE NA KITAJSKEM

Japonci pričeli z novo ofenzivo.

Šanghaj, Kitajska. — Japonci so te dni pričeli z novo ofenzivo, katere cilj je, da se doseže vez med obema zasedenima deloma, v severni in v srednji Kitajski, med katerimi je zdaj še razdalje kakih 170 milj. Njih južna armada je dosegla okrog 300 milj daleč severozapadno od Šanghaja. Kitajci se prodiranju trdovratno upirajo in v raznih bitkah stoji kakih 200.000 njih mož. Poleg tega trdijo, da njih "guerilla" čete vrše uspešno delo v japonskem zaledju.

PES JAVIL SMRT GOSPODARICE

Chicago, Ill. — Ker je zadnji ponedeljek zvečer v nekem stanovanju hiše na 648 No. Clark st. pes brez prenehanja lajal, so drugi hišni stanovalci poklicali policijo. Ko je ta prispela, je našla stanovanje, iz katerega se je slišalo lajanje, zaklenjeno, na kar je s silo vdrla vanj. Tam pa so našli gospodarico psa, 65 letno Mrs. M. Krohn, mrtvo na postelji. Ugotovilo se je, da je ležala mrtva že dva dni.

NAZIJI PRIPRAVLJAJO INDUSTRIJO ZA VOJNO

Berlin, Nemčija. — Nemška industrija bo preurejena tako, da bo čim najbolj uspešno lahko služila v vojne svrhe. Ustanovljen je v ta namen poseben odbor pod imenom "svet vojne ekonomije", katerega člani bodo izbrani iz vrst magnatov vojne industrije in ki bo stal pod kontrolo vojnega ministerstva ter načelnikov armade in mornarice.

NIZOZEMSKA DOBILA PRESTOLONASLEDNICO

Haag, Nizozemska. — Po vseh mestih Nizozemske so se vršile pretekli ponedeljek proslave ob priliki rojstva hčerke prestolonaslednici Julijani in njenemu možu, princu Bernardu. Točasno vlada državo kraljica Viljemina, njej ima naslediti Julijana, na kar je sedanja novorojenka določena, da zasede prestol.

SREČA SE MU NASMEH-NILA

Randsburg, Cal. — Neki Leonard Hoge ima službo čuvaja na nekem rudniškem zemljišču, osem milj od tukaj, in kot tak ima pravico, da se lahko bavi z izpiranjem zlata. Pri tem poslu je zadnji teden našel zlato zrno, ki je tehtalo 25 unč. Poslal ga je v zlatarno in zadnje dni prejel zanj ček za \$700.

bolje, ako bi bil ta denar porabljen za zvišanje delavskih plač.

JEKLARNI OBTOŽENI

Vladni odbor nastopil proti dvema jeklarnama.

Pittsburgh, Pa. — Na pri-tožbo CIO jeklarske unije je vladni odbor za delavske odnošaje izvršil preiskavo v Union Drawn jeklarni in v Republic jeklarni in ta turek obe obtožil, da ste krive protizakonitega ravnanja z delavstvom. Poročilo, ki ga je odbor sestavil, navaja, da ste družbi s strahovanjem odvračali delavstvo od tega, da bi se priključilo CIO, in Republic družba je poleg tega razdaljala med delavstvo pamflete, na katerih je sramotila to organizacijo. Odbor je ob enem ukazal Union Drawn, da ima takoj prenehati s finančnim podporo, katero je doslej plačevala neki neodvisni uniji.

POLITIČNA BORBA SE PRIČELA

Chicago, Ill. — V Illinoisu se bodo v 12. aprila vršile primarne volitve za kandidate na razne federalna, državna in lokalna mesta in notranja borba v strankah sanjih je že prišla v razmah. Tako je zadnji ponedeljek poseben odbor demokratske stranke v tukajšnjem mestu odločil, da sedanega okrajnega sodnika Jareckija ne bodo več postavili na kandidatno listo. Takoj nato pa je sodnik izjavil, da bo na svojo roko kljub temu kandidiral. V Springfieldu pa je governor Horner imel v turek konferenco s 101 okrajnimi načelniki, na kateri je od svoje strani zopet sestavil kandidatno list za razne urade.

MATI PRIČALA PROTI SINU

Chicago, Ill. — S solzami v očeh je 70 let stara Mrs. D. Redfield zadnji ponedeljek morala na kriminalnem sodišču nastopiti in pričati proti svojemu lastnemu sinu, 44 letnemu Jamesu. Ta je namreč ponarejal čke in si z njimi prisvajal denar z materinega bančnega računa ter je na ta način izvlekel okrog \$6000. Materino pričevanje je obstojalo v tem, da je potrdila, da podpisani na čekih niso njeni. Sin je bil že prej večkrat kaznovan.

SODNIK ZAČEL IZČIŠČEVATI SODIŠČE

Chicago, Ill. — Tukajšnji sodnik Niemeyer se je ta teden spravljal na delo, da izčisti višje sodišče zastarelih tožb za razporeke, od katerih čakajo nekatere na končno odločitev že celih 15 let, in smatra se, da je takih zastarelih slučajev od 7000 do 15.000. Za vsak dan je odločil, da mora priti na vrsto 150 slučajev in v ponedeljek jih je od teh razveljavil 133, ker se ena ali druga stranka ni odzvala.

Katoliška družina brez katoliškega časopisa, je brez varuha proti laži-tisku.

VELIKI MORNARIŠKI MANEVRI

San Pedro, Cal. — U. S. mornarica in zračne čete imajo te dni ob južni Kaliforniji velike mornariške manevre, pri katerih se ima preizkusiti obramba pacifične obali. Pri vajah je udeleženih 98 bojnih ladij in 260 aeroplanov. To je prva taka večja koncentracija obrambnih sil na tukajšnjem kraju. Manevri so se pričeli v ponedeljek in bodo trajali pet dni.

KRIŽEM SVETA

Pariz, Francija. — Mornariško ministerstvo je zadnji ponedeljek objavilo, da se bo program za graditev novih bojnih ladij tekom tega leta preduradil, namreč, da se bo zgradilo več ladij, kakor je bilo določeno po prvotnem načrtu.

Tokio, Japonska. — Tukajšnja policija je pretekli ponedeljek podvzela ponoven pogon proti komunistom in je pri tem aretirala 15 oseb, od katerih so po večini univerzitetni profesorji. Prva taka preiskava se je izvršila 15. decembra.

London, Anglija. — Ne, da bi bilo kaj prej napovedano, je zadnji ponedeljek izbruhnila stavka v jeklarskem podjetju Great Britannia v Middlesbrough, ki se je hitro razširila. V tovarni je zaposlenih 5000 mož.

ZVEST USLUŽBENEC

Ann Harbor, Mich. — Predsednik in drugi uradniki michiganske univerze so zadnji ponedeljek izkazali posebno čast A. G. Ruthvenu ob njegovem 80. rojstnem dnevu. Mož

BARBARIZEM NA MORJU

"Neznan" podmornik potopil ob španskem obrežju neki angleški parnik. — 11 oseb utonilo.

London, Anglija. — Kljub patroliranju, ki ga vršijo bojne ladje evropskih velebil na Sredozemskem morju, in kljub vsem mednarodnim dogovorom, da se zagotovi varnost ladjam, je to morje še vedno izpostavljeno barbarizmu in piratstvu, kakoršnega modernizacija zgodovina v mirnih časih še nima zabeležena.

Eden takih činov se je pripetil zopet zadnji ponedeljek in njega žrtev je postal angleški parnik Endymion, katerega je potopil neki "neznan" podmornik, in sicer v bližini španskega mesta Cartagena. Z njim je izgubilo življenje enajst oseb.

Angleška vlada preiskuje slučaj in izraža se mnenje, da je bilo to delo podmornika španskih nacionalistov. To trditev pa španska vlada odločno pobija in meče krivdo direktno na Italijo, češ, da uporniki sploh nimajo nobenih podmornikov. Ob enem vlada tudi ironično vprašuje, kakor je vendar mogoče, da ob vsem delu, ki ga vodijo evropske velebile za nevmešanje v špansko vojno, Italija vendar lahko zalaga nacionaliste s podmornicami in drugimi bojnimi ladjami.

je namreč najstarejši uslužbenec univerze, kajti zaposlen je pri njej kot slikar nepretrgano skozi 50 let.

Iz Jugoslavije

Pojasnjena tragična smrt mladega fanta iz Jokovice, ki je utonil v jezeru pri Planini na Notranjskem. — Težko prizadeto prebivalstvo radi skrečnega obrata v rudniku. — Smrtna kosa in drugo.

Na dnu jezera

Planina, 13. jan. — V pretekli jeseni se je vsled deževja napolnila kotanje pri Planini z vodo in se spremenila v jezero, večje od Cerkniškega. Po nastopu nenavadno ostrega mraza je to jezero popolnoma zamrznilo, sedaj je pa nastopajoči jug ledeni oklep hitro omajal in tako se je pojasnila nesreča, ki jo je zahtevalo to planinsko jezero.

France Zihel iz Jokovice se je namenil da odpotuje v Francijo. Vesel, ker je imel že skoro vse papirje v redu, se je z dvema tovarišema podal v Planino, slavit odhodnico. Ponoči so se vračali domov in da si skrajšajo pot, so jo ubrali preko zamrznjene vode. Ko so bili že kakih sto korakov od brega, se je hotel nekoliko razigrani Zihel postaviti, zato se je pognal in se zadržal po ledeni gladini. V trenutku je bil kakih 30 m od svojih tovarišev, tedaj je pa obupno zakričal na pomoč in že izginil pod ledom. Tovariša, zgrožena od krika, sta mu hotela na pomoč, toda kaj naj napravita v temni noči? Ob enem se jima je tudi začel udirati led, da sta se komaj še otela iz ledeno mrzle vode, ki jima je že segala do prsi.

Vsa premočena in premražena, še posebno pa od nesreče svojega tovariša prevzeta sta se vrnila v Planino, kjer sta obvestila orožnike. Takoj so se podali na kraj nesreče, toda ponoči se ni dalo nič ukreniti. Šele naslednji dan jim je uspelo s pomočjo čolnarjev in drugih reševalcev najti Franca Zihela pod ledom, v vodi, globoki več ko 2 metra. Ležal je na hrbtu. Previdno so ga spravili izpod ledu in ga prepeljali v planinsko mrtvašnico. Enako nesrečna smrt je pred 16 leti zadela njegovega očeta, ki je tudi postal žrtev jezera. Ljudstvo tod splošno govori, da jezero vsako leto ne usahne prej, preden ne pogoltne vsaj dveh do treh človeških žrtev, nalik nekdanjim pravljicnim zmajem.

Kruha bo manjkalo

Liboje, 13. jan. — Prometni zavod za premog v Ljubljani ima v najemu od TPD jamske mere v Libojah pri Celju. Rudnik, ki je zaposleval vedno okrog 350 delavcev, je bil pravi blagoslov za bližnjo in daljno okolico: preiskrbel je s kruhom vso libojško dolino in daleč okrog po hribih raztresene uboge kočarje; razume se, da so imeli koristi od tega tudi drugi stanovi in tudi okoliške občine so prišle na svoj račun.

Ker je premog jako dobre kakovosti — saj ima 5000 — 5600 kalorij — je rudnik vedno delal s polno paro. Narodni je imela uprava rudnika vedno dovolj in ceste so bile polne voznikov, ki so odvažali premog na železniško postajo v Petrovce. Uprava je komaj sproti izvrševala naročila. Zadnje mesece pa se je obrat skretil skoraj na eno četrtno prej zaposlenega delavstva in to sedaj, v zimi, ko je konjunktura za premog najboljša, ker se premog najlaže prodaja. Za delavce je to najhujši udarec, ko so sredi hude zime brez posla in kruha. In z njimi čutijo ta udarec tudi drugi stanovi in občine, na katere je padlo breme brezposelnih.

Veliko vprašanje je, zakaj se je obrat nenadoma tako skretil, ko je uprava rudnika imela vedno dovolj naročil.

Ranjen

Neke nedelje večer so se na Brdu blizu Ljubljane stopili v gostilni neki gostje. Med pretepom je bil hujše ranjen 31 letni žagar Anton Mlakar doma z Blok, kateri je dobil več ran na glavi.

Smrtna kosa

V Prečni pri Novem mestu je umrl biseromašnik g. duhovni svetnik Anton Šmidovnik. Rojen je bil leta 1852 v Tunjicah pri Kamniku. Po enoletni vojaški službi je stopil v ljubljansko bogoslovje in bil leta 1877 posvečen v mašnika. Prva njegova služba je bila v Črnomlju, kjer je bil kaplan, druga v Žužemberku, odkoder je odšel v Prečno, kjer je služboval 49 let.

Lep koncert

V Novem mestu so imeli v nedeljo 16. jan. lep pevski koncert v proslavo 100 letnice rojstva velikega glasbenika Antona Foersterja. Koncert je priredil pevski zbor kaptelske in mestne cerkve sv. Nikolaja.

Mladina med seboj

Iz Sv. Miklavža je bil pripeljan v mariborsko bolnico 10 letni šolar Anton Zagernik, ki ima močno počeno lobanjo. Njegov 9 letni šolski tovariš ga je v prepiru udaril s kamnom po glavi ter mu prebil sence.

Rad je zaprt

Pred malim kazenskim senatom v Mariboru se je moral zagovarjati 82 letni Anton Kocbek, ker je že meseca novembra lani zažgal uto posestnice Barbare Urbančičeve v Ledineku v Slovenskih gorah. Obsojen je bil na 6 mesecev strogega zapora in ko ga je sodnik vprašal ali sprejme kazni, je dejal, da je raje eno leto v zaporu kot pa mesece dni na prostem.

Detroitška policija je nedavno aretirala 352 članov unije avtomobilskega delavstva, ko so skušali razdeljevati pred vhodom v Fordovo tovarno letake, pozivajoč Fordovo delavstvo, naj pristopi k uniji. Med aretiranimi je bilo tudi več žensk in gornja slika nam kaže skupino teh "krvoločnih" agitatoric v policijskem vozu ter poleg njih "junaškega" policista, ki jih kroti.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, pone-
deljkom in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti depozirani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Židovstvo v Rumuniji

Judovstvo pomeni za Rumunijo veliko nesrečo. Ob razdobju od 18. do 19. stoletja je bilo v rumunskih zemljah vsega skupaj komaj kakih 10.000 Židov. Ti Židje so se pa naglo množili in v razdobju od 19. na 20. stol. je bilo v Moldavi in Valahiji vsega že okoli 275.000 Židov. Židje so se v teku enega stoletja pomnožili 1682 krat! Dotok Židov konec prve tretjine preteklega stoletja je oteževal nastanek domorodnega rumunskega meščanstva, tako da sta v Moldavi, Besarabiji in Bukovini obrt in trgovina prešli skoraj izključno v židovske roke. Še večje zlo pa je bilo, da so Židje najemali bojarska posestva, ki so zaradi zapravljanja svojih gospodarjev prišla na nič, tako da je rumunski kmet ostal brez zemlje in se je moral dati neusmiljeno odirati od židovskega najemnika, štacunarja in gostilničarja. Židovstvo je torej vladalo nad rumunskim ljudstvom, da si Židje niso imeli državljske enakopravnosti, ki so jo dobili šele po berlinskem miru l. 1878.

V svetovni vojni se je židovstvo potrojilo, njihovo današnje število pa se natančno ne da ugotoviti. Najnižja številka je 900.000, najvišja pa 2.000.000, tako da jih bo dejansko nekaj nad 1 1/4 milijona. Prevladi židovstva je prvi stopil na pot prof. Cuza, ki je skupaj s pokojnim dr. Högerjem zasnoval protizidovsko gibanje v Bukovini pod geslom krščanskega socializma. Istočasno pa so v starem rumunskem kraljestvu nastopili proti Židom tako imenovani krščanski nacionalci, ki jih danes vodi Goga. Že l. 1910. so rumunski krščanski nacionalci pod Cuza nastopili pri volitvah in si izvolili za znak svojega gibanja kljukasti križ in geslo. Rumunija Rumunom! V Bukarešti je bilo l. 1803. samo 508 Židov, l. 1889. pa že 40.533, to je 15% vsega prebivalstva, v Cernovicah polovico, istotako v Kišinevu in v Velikem Varadinu. V velenostih živi 72% Židov, 8% jih je v malih mestih in trgih, 20% pa na kmetih. Tako imenovani španjolski Judje so se z rumunskim prebivalstvom skoraj popolnoma stopili, nikakor pa se niso asimilirali tako imenovani Askenazi, to Židje z vzhoda. Sicer se pa rumunsko ljudstvo samo brani proti taki asimilaciji. L. 1935. je izšla postava, ki skoraj onemogočuje izpremembo židovskega imena v krščansko, oziroma rumunsko. Seveda pa so se znali Židje že tako zelo vrniti na vsa odločilna mesta javnega in gospodarskega življenja, da komaj kakšna postava kaj pomaga proti požidovljenju javnega življenja. V vsej industriji so Židje gospodarji, kmetje tlači njihovo oduševstvo, inteligenca je pa ravno po zaslugi židovstva močno okužena zlasti s komunizmom, ki ima svoje najbolj plodovito gnezdo med židovstvom v Besarabiji in Bukovini. V deželah, kjer so Madžari pa Židje delajo za revizionizem, da bi se te dežele od Rumunije oddrgale. Kakor vidimo, tudi v Rumuniji Židje vplivajo vseskozi kot razkrojevalen element.

Pred rumunsko agrarno reformo so bila v stari Rumuniji skoraj vsa velika posestva (polovica rumunske zemlje je bila bojarska, to je veleposestniška) v rokah židovskih najemnikov. V Bukovini je prvi Žid kupil veleposestvo l. 1868., l. 1920. pa je bilo že 33% bukovinske veleposesti v židovskih rokah. Nadalje je v Bukovini, kjer Židje tvorijo okroglo eno šestino prebivalstva, med 414 odvetnikov celih 312 Židov, med 44 lekarnarjev 32 in med 45 arhitektov 30 Židov. Samo v Cernovicah je od 225 odvetnikov 194 Židov, od 152 zdravnikov pa 95 Židov. V Sučavi je med 48 odvetnikov 38 Židov. Zadnja leta so uvedli za židovske študente določeno število, seveda pa židovstvo med inteligenco danes prevladuje. V 15 strokovnih obrtnih društvih imajo Židje devet desetih večine. Prav tako prevladujejo Židje v članstvu obrtniških zbornic. Tako je na primer v skupini I. (žito, vino, živina) med 220 člani 194 Židov, v skupini II. (lastniki trgovskih firm) je med 885 člani 836 Židov, v skupini III. (trgovski potniki) pa je od 109 članov 100 Židov. Uradna industrijska statistika po kaže, da je 28,8% vseh tovarn izključno židovskih in da je od delnic anonimnih družb, ki znašajo 30%, v židovskih rokah 65%. Od 3396 tovarn je 961 v izključno židovskih rokah in 1115 je v posesti anonimnih družb, med katerimi židovski delničarji domala prevladujejo. Po vojni so se rumunski Židje polastili tiska. Zato je

vlada Goga takoj zatrla "Adeverul", "Dimineaco" in "Lupto", ki so jih imeli v rokah in pisali izključno samo Židje. Tudi ravnatelj Hurtiga je odstavil Goga od časopisne agencije Rador. Ustavljeni so pa tudi nemški, madžarski in ruski listi, ki so bili v židovskih rokah. Določeno je tudi, da more biti pri rumunskih listih vsaj 90% rumunskih sodelavcev, pri ruskih listih pa Židje sploh ne smejo sodelovati. Tudi nemška in madžarska narodna manjšina je vesela, da je vlada začela zatirati židovski vpliv. Upati je, da bo Rumunija kmalu osvobodena nadvlade tega škodljivega elementa.

VESTI IZ CALUMETA IN OKOLICE

Calumet, Mich.

Predzadnji teden je umrl na bližnjem Swedetownu, 74 let stari Matt Gasper, ki je zadnjih par let živel pri svoji sestrji, Mrs. Paul Spehar. Pokojnik, ki je bil rojen v Jugoslaviji, je prišel v Ameriko v svojih mladih letih, ter je več časa preživel na Calumetu. Pozneje je odpotoval v Alasko, kjer je ostal več let, toda je od časa do časa obiskoval sestro in poznanca na Calumetu. Radi starosti je pred nekaj leti pustil Alasko za vedno ter se nastanil pri sestri na Swedetownu. Bil je do zadnjega vedno pri precej obrem zdravlju, toda pred nekaj tedni je vidno oslabil, narkar se je hitro blizal svojem koncu. Zapušča dve sestri, Mrs. Spehar na Calumetu in Mrs. Mary Getzen v Pontiacu. Pogreb se je vršil iz hrvatske cerkve sv. Ivana in od tam je bilo truplo prepeljano v Lake View mrtvašnico.

V ponedeljek, 17. januarja je umrla na bližnjem Centennial Heights, poznana hrvatska žena, Mrs. Agnes Raulkar. Pokojna, ki je bila ob času smrti 75 let stara je bolela že več let. Prišla je iz stare domovine pred 30 leti na Calumet, kjer je neprestano prebivala od tedaj. Zapušča dva sina, George, ki je živel na domu z njo in Josepha v Puritan, Mich.

V sredo 12. jan. je umrla na svojem domu v Tamarack Jr., location, znana slovenska žena in mati, Mrs. Katarina Grahek v starosti 55 let. Pokojna je bolela že več let na sladkorni bolezni, kateri se je pridružila še srčna hiba, ki ji je izžepala zadnje moči ter jo položila v grob. Rojena na Belokranjskem je prišla v Ameriko kot mlado dekle ter se nastanila na Calumetu, kjer se je pozneje tudi omožila z F. Butala, s katerim je imela več otrok. Prvi soprog ji je umrl pred več leti, nakar se je v drugič omožila z rojakom, Jakob Grahek, s katerim pa ni imela otrok. Poleg soproga, zapušča tudi tri hčere, ter dva sina.

Na Laurium so imeli zadnje leto 156 rojstev in 74 smrtnih slučajev, toraj dva rojstva na vsak slučaj smrti, kar ni tako slabo. Število rojstev se veli-

ko ravna po časih. V slabih časih število pade, ker se vsako boji prirastka k družini, dočim v boljših časih naraste. Ravno isto velja za število porok. Toda dočim so se na Laurium v tem oziru dobro izkazali, so pa na Calumetu, to je v mestu samem, skoraj popolnoma zaspali, ker tam je bilo čez leto 21 smrtnih slučajev in samo osem rojstev, kakor poroča mestni klerk, Mike Stručel.

Michiganska komisija za kontrolo opojnih pijač je naznanila tukajšnjim mestnim oblastem, da naj začnejo s analiziranjem vseh gostilničarjev ter se odločijo, katere hočejo obdržati v businessu in katere odpustiti. Na Calumetu se nahaja preveč gostiln v smislu zakona, kateri dovoljuje po eno gostilno na gotovo število prebivalcev. Komisija je mnenja, da imamo polovico gostiln preveč, zatoraj je sedaj čas, da začnejo misliti, katere hočejo obdržati, ker s prvim majem se bo število istih znatno zmanjšalo.

Državni inšpektor jedil, rojak Nick Badovinac, ki je ob enem tudi vladni inšpektor krompirja, poroča, da ima težave pri inšpekciji krompirja, ker bi farmarji radi utihotali s slabše vrste krompir za dobroga. Vsaka pošiljatev krompirja iz okrožja mora biti pregledana po inšpektorju, predno se izda dovoljenje za odvoz. Farmarji imajo lepo navado, da najlepši krompir zložijo poleg vrat železniškega voza, dočim je slabši bolj na dnu v notranjosti. Toda Nick jih je pogruntal in jim je več pošiljatev zaplenil in prepovedal izvoz. Farmarji se radi tega jeze na njega da je kaj ter ga tožijo vseh mogočih in nemogočih stvari, toda predstojniki Nicka pravijo, da naj dela kot dosedaj in se naj nikogar ne boji.

51 dijakov in dijakinj tu kajšne višje šole je graduiralo ob zaključku zimskega semestra. Med temi graduiranci so tudi sledeči naši: Anton M. Chopp, Carl L. Grurich, Georgiana M. Krmpotich, Bernard F. Kestner, Anton J. Mihelich, Edward M. Spehar, John F. Staudohar in Albert Stopar. Čestitamo!

Kakor kaže uradno poročilo o številu brezposelnih, katero se je vršilo v mesecu no-

vembru, imamo v Houghton okraju 2.637 brezposelnih, kateri so sposobni za delo; nadalje imamo 2.777 delavcev, ki so zaposleni pri WPA, NYA, CCC in drugih religijah delih; 821 oseb pa je samo delno zaposlenih. Houghton okraj je po številu prebivalstva največji okraj v gorenjem Michiganu, ter šteje, po zadnjem ljudskem štetju, 52.851 oseb. V Keweenaw okraju, kateri šteje 5.067 prebivalcev, je 237 delavcev popolnoma brezposelnih, 548 jih dela na raznih religijah delih in 52 je samo delno zaposlenih.

George Kezele, Victor Sneller in Matt Stimac iz Allouez so odpotovali pred par tedni v Cassidy Lake, kjer bodo v ondotni tehnični šoli nastopili šest mesečno treniranje za CCC inštruktorje.

Ljudje bi radi videli, da so vse ceste in pota, tako v mestih kakor tudi na farmah, odprta celo zimo za avtomobilski promet. Toda kadar se gre, da bi plačali nekoliko večji davek v ta namen, tedaj se pa vsi zoperstavijo in volijo proti zvišanju davkov. Na Baragi so se zele pritoževati, ker nekatera pota niso bila odprta. Okrajni komisar je rekel, da nima denarja za oranje vseh cest, naj mu preskrbe sredstva, pa bo držal pota odprta. Okrajni uradniki so dali volilec na glasovanje, ako so pripravljeni plačati malo večji davek, kateri bi se rabil za oranje cest, toda volilci so stvar temeljito porazili. Sedaj se pa zopet jeze, ker ceste niso odprte.

Pri prihodnjih primarnih volitvah v Michiganu, ne bodo potrebovali volilci več povedati nadzornikom v volilni koči h kateri stranki spadajo, kakor je bilo to dosedaj v navadi. Zgodnja postava je to spremenila v toliko, da bodo volilci, namesto da bi zahtevali glasovnico, te ali one stranke, dobili v roke glasovnice vseh strank, toda voliti mora pa seveda samo na eni. Ako bodo samo republikanski in demokrati kandidati za razne urade, bo prejel volilec republikansko in demokratsko glasovnico. Izbral bo kandidata svoje stranke, zvil obe glasovnici, vsako za sebe, ter povedal nadzorniku, kateremu bo glasovnice izročil, katero je uporabil in katero ni. Nadzornik bo potem vrgele pravo glasovnico v eno bakso, prazno pa v drugo. Na ta način ne bo nihče vedel za katero stranke ste volili, kar je dosedaj povzročilo veliko pritoževanja in tudi izdajstva.

Naš kongresnik, Frank E. Hook, je naznanil, da bomo letos mogoče imeli priliko videti med nami predsednika Roosevelta, kateri namerava obiskati goreni Michigan v mesecu septembru. Kje vse se bo ustavil, še ni odločeno, gotovo pa je, da bo obiskali Mackinac Island. Hook po poskušal, da ga pregovori, da obišče sosednji Houghton, ko bo na poti s parnikom skozi prekop.

Nick Milinovich iz Mohawka je odpotoval v Pennsylvanijo, kjer bo nastopil delo za Sullivan Machinery Co., pri diamond drill. Nick je dosedaj delal za isto družbo pri stari Central naselbini v Keweenaw, katere je prospektirala za bakrom in srebrom za Calumet in Hecla družbo.

Pred kratkim je prišlo na Calumet kakih 200 članov ameriške legije v Michiganu, kateri so imeli tukaj takozvano sredozijsko konferenco. Mnogi so prišli sem s svojimi ženami. Konferenca se je vršila tri dni. To poltje se bo vršila tukaj tudi konvencija legijonarjev iz gorenjega Michigana.

Mr. Joseph Swetich, državni električni inšpektor je nedavno imel šolo in instrukcijo za vse elektricare tukajšnje okolice. Državna postava je zelo stroga in vsi, kateri polagajo električne žice po hišah ali tovarnah, se morajo ravnati po njej. Noben, kateri nima licence za električna dela, ne sme ista izvrševati. Mr. Swetich vodi take šole od časa do časa.

Cena bakra, katere je pred dvema tedni poskočila na enajst centov funt, se ni dolgo obdržala na tej ceni. Že en teden potem je zopet padla za tri četrtine centa na funt. Nekateri države so narčile tedaj večjo količino bakra, toda sedaj je trg zopet slab in naročil malo.

Tukajšnje banke so imele te dni svoje volitve, pri katerih so bili izvoljeni direktorji, ki so potem imenovali bančne uradnike. Za direktorja pri National Metals banki je bil izvoljen tudi Rudolph Vertin, sin Mr. John Vertina. Mr. Vincent Arbanas, glavni blagajnik Slovensko-Hrvatske Zveze je bil imenovan pomožnim managerjem Calumetske banke. Pri Merchants & Miners banki je bil pa ponovno izvoljen direktorjem. Mr. John Vertin.

Na glavni seji Calumet Mutual Fire Insurance Co. so bili med drugimi uradniki izvoljeni tudi Mr. John Vertin kot podpredsednik in Mr. John Muvrin, lastnik Peninsula Meat Market kot direktor. Družba posluje izključno v bakreni okolici. J. C.

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo po dnevnem kurzu in so dostavljene prejemnikom brez vsakega odbitka na dom potom pošte. Včeraj so bile naše cene:

V Jugoslavijo:	V Italijo:
Za: Din:	Za: Lit:
\$ 2.55 ... 100	\$ 6.50 ... 100
\$ 5.00 ... 200	\$ 12.25 ... 200
\$ 7.20 ... 300	\$ 30.00 ... 500
\$ 10.00 ... 420	\$ 57.00 ... 1000
\$ 11.65 ... 500	\$ 112.50 ... 2000
\$ 23.00 ... 1000	\$ 167.50 ... 3000

Pri večjih svotah poseben popust
Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 5.00 pošljite \$ 5.75
Za \$ 10.00 pošljite \$ 10.85
Za \$ 25.00 pošljite \$ 26.00

Vsa pisma pošljite na:
JOHN JERICH
1849 W. Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

Dogodki

med Slovenci po
Ameriki

Glavni odborniki KSKJ
v Chicagi

Chicago, Ill. — Glavni odborniki KSKJ, ki so se mudili na letnem zborovanju KSKJ v Jolietu, katero se je vršilo pretekli teden, so se med poltjo domov oglasili v našem uredništvu in sicer so bili: Mr. Joseph Lekšan, III. podpreds. KSKJ. iz Barbertona, O.; Mr. George Nemanich, IV. podpreds. KSKJ. iz Soundana, Minn. in Mr. George Panchur, gl. porotnik KSKJ. iz Chardon, O. — Obiska teh odličnih mož smo bili zelo veseli in se jim za to zahvaljujemo. Letošnje zborovanje je bilo težavno in polno odgovornosti, ker radi številnih zaškov po posameznih državah, dela poslovanje podpornih organizacij vedno bolj komplicirano. Treba je velike previdnosti, mnogo potrpežljivosti in dobre volje.

Izgubil se je

Keewatin, Minn. — Ze dne 24. decembra se je izgubil sin Mr. Johna Prebanicha in da si ga ves ta čas skrbno iščejo, se še ni posrečilo da bi ga našli. Ne vedo, ali se mu je pripetila kaka nesreča, ali kaj.

"Dediščina"

Milwaukee, Wis. — Slovenski gostilničar Frank Sušnik, na N. 8th St. je imel dva meseca na strani in stanovanju nekega Walterja Larsena, ki mu ni za to nič plačal. Rekel pa je, da bo plačal ko dobi neko dediščino. V tem času je bil Sušnik tudi okraden in kmalu nato je Larsen dobil "dediščino" ter posteno plačal svoj dolg. Nekaj tednov potem je bil Larsen zasečen ko je rekle nameraval vploniti in pri zaslišanju je priznal da je tudi Sušnika okradel in mu z njegovim denarjem plačal dolg.

Mr. Poznič pozdravlja s
niagarskih slapov

Chicago, Ill. — Mr. John Poznič, naš prijatelj iz Clevelanda, O., nam pošilja iz države New York, tam od slapov reke Niagare krasno razglednico, na kateri je slika velikega železnega mostu, ki se spenja preko široke reke in ki veže Kanado z ZDA državami. Ta most, ki je bil 110 čevljev visok, je pretekli teden podrl led, katerega je voda nanesla k opornikom. — Mr. Poznič pozdravlja sboje v uredništvu in vse svoje znance in prijatelje po Ameriki. — Najlepša hvala za iskrene pozdrave.

Ali si tekom kampanje za
nagovoril kakega svojega pri-
jatelja, da se je naročil na
katoliški list? Zakaj ne po-
kušiš?

"TARZAN NA RAZISKOVANJU"

(49)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Tarzan je tedaj moral rešiti to čarovnikovo hišo iz rok divjega Kavuru. Seveda, lahko bi Tarzan to napravil s silo, toda Tarzan tega ni hotel. Ni hotel, da bi postal Ydeni njegov sovražnik. Beli divjak mu bo morda še nekaj v korist, ko enkrat pride v skrivnostno naselbino Kavuru.

Tako si je mislil Tarzan in potrpežljivo čakal ugodnega trenutka, ko bo črnko lahko odnesel tako, da Ydeni ne bo šliti kdo mu jo je ukradel. Tarzan je lahko čakal, kadar je bilo treba in tako tudi v tem slučaju. — Napravila se je tema, ko je Ydeni pograbil črnko da jo vrže na tla in zveče.

Ugrabljen se je pa divje branila, da je imel Ydeni precej posla, predno se mu je to posrečilo, četudi je bil sam močan. Končno jo je zmagal. Zvezal je roke na hrbtu, nato se noge, tako močno, da jih ni mogla ganiti. "Tako", je rekel Ydeni, ko je bila deklica zvezana: "sedaj bom lahko spal."

"Pa tudi ti se dobro prespi," je nadaljeval Ydeni proti ugrabljenki, "kajti jutri imamo dolgo pot. Ydeni te ne bo nosil." Deklica je bila preveč presrašana, da bi kaj odgovorila. Njen ugrabitelj se je nedaleč od nje vlegel na tla. Tako sta ležala ugrabitelj in ugrabljenka sredi črne džungle.

SNIDENJE PO 23 LETIH

Iz Pariza poročajo tale zanimivi dogodek, ki bo gotovo zanimal marsikoga, zlasti pa matere: V južnofrancoskem mestu Valence je mati našla svoj hčerko, katero je več kakor 20 let hrepenela iskati po svetu.

V začetku svetovne vojne so nastali veliki nemiri tudi na Ardenskem, kjer so takrat Turki prav kruto vladali. Z ognjem in mečem je turško vojaštvo skušalo iztrebiti armenske upornike. Žrtev teh bojov je postala tudi mlada Armenka Djameslijan, ki je morala bežati s svojo polno drugo leto staro hčerko. Nekega dne pa je mati že tako oslabela, da se je morala zateči v neko bolnišnico, kjer je dolgo časa nezavestno ležala. Ko se je zavedla, je takoj povpraševala, kje je njena hčerka, toda nihče ji ni vedel povedati. Ko so žensko prinesli v bolnišnico, otroka ni bilo več pri njej. Ljudje pa so žensko nezavestno našli nekje zunaj in jo nesli v bolnišnico.

Sedaj se je začelo povpraševanje, kje je hčerka, a vse je bilo zaman. Ko je toliko okrevala, da je lahko šla iz bolnišnice, je bila sedaj njena življenjska naloga, najti izgubljenega hčer. In gospe Djameslijan je že celih 20 let neustavno iskala svojo hčerko. Dosej ni imela sreče. Sedaj pa je slučajno, kakor pravimo; vendar le našla izgubljenega otroka. Bil pa je že zadnji čas, ker so ubogi materi začele pojemati moči in ni mogla več iskati takratno, kakor doslej vseh 20 let.

Pred nekaj leti se je nesrečna mati preselila na Francosko ter se nastanila v Marseillesu. Pred kratkim pa je gospe obiskala družino nekega marsejskega trgovca, kjer je bilo več gostov. Med njimi je bil tudi neki njen rojak, ki je bil celo blizu tam do rojak, ki je bil celo blizu tam do rojak, kakor ona. Pisal se je Jamgothian. Mož je bil trgovec, kakor tudi mati. Mož je bil trgovec, kakor tudi mati. Mož je bil trgovec, kakor tudi mati.

Trgovec Jamgothian je z zanimanjem poslušal materino zgodbo. Čim bolj je ženska pri-

povedovala, tem bolj se je mož čutil in bil nazadnje že kar razburjen. Tako je ob koncu zgodbe planil s stola ter zamišljeno začel korakati po sobi gori in dol. Premišljeval je namreč, kaj naj počne, da bo prav storil. Zgodbu, katero mu je tukaj povedala ta nesrečna mati, je že poprej dobro poznal iz drugih ust. Ko trgovce seveda mnogo potuje in tako je že večkrat bil v Valenci v južni Franciji. Tukaj je bil že večkrat gost mladega trgovca, ki se je bil šele pred kratkim oženil. In mlada žena tega trgovca mu je pripovedovala prav to zgodbo. Pripovedovala mu je, da so jo dobri ljudje ob začetku svetovne vojne pobrali v Turčiji ter jo potem oddali v sirotišnico. Kraj, kjer so jo našli, je prav blizu tistega mesta, kjer je gospe Djameslijan ležala v bolnišnici. Deklici so v sirotišnici dali ime Yertehanique. Ko je bila stara 16 let, so jo preselili v Lyon na Francoskem. Tukaj pa se je pred kratkim poročila. Mlada zakonska pa sta se kmalu poročili preselila v Valenco, kjer je mož začel trgovati.

To je vedel gospod Jamgothian. Ni pa vedel, kako naj kaj več izve, da ne bi ženski delal upanja, če bi se vse skupaj izkazalo za zmotno. Ni vedel, ali naj molči o tem, kar ve, ali naj govori. Nazadnje se je odločil ter je z brezbrižnim glasom vprašal gospe ali je imela hčerka kakako znamenje, po katerem bi jo lahko še danes spoznala. In oči vesrečne ženske so se čudovito asvetile, ko je spregovorila s resničnim glasom:

"Kajpada, gospod Jamgothian; svojega otroka bi spoznala zmed milijona drugih, ker ima prsih čudno znamenje! Gospod Jamgothian je pokimal ter začel govoriti o drugih rečeh. Kmalu nato se je poslovil in odšel. Vedel je, kaj naj stori.

Se isti večer je odposlal njuno pismo v Valenco, v katerem je natančno popisal ves pogovor z gospe Djameslijan. Na koncu pa je vprašal, ali ima gospe kakako znamenje. Prosil je brzogovornega odgovora. In že naslednjega dne je prišla brzojavka, ki je potrdila, da ima mlada gospe res tako znamenje na prsih.

Srečna mati je takoj s prvim vlakom hitela v Valenco, kjer je po 23 letih objela svojo hčer in še njenega moža. To se je zgodilo pretekli sveti večer.

KAKO SE V RUSIJI SKRIVA VERA

Casnikar, ki je prepotoval del sovjetske Rusije, opisuje, kako se sedaj ljudstvo obnaša do krščanske vere in do duhovščine. Razumeti pa je treba, zakaj v svojih napovedih ne navaja krajev in imen. Pač pa zato, da bi ljudje zaradi njegovega poročila ne trpeli škode. Takole pripoveduje:

V neki vasi so pred dvema letoma zaprli zadnjo cerkev, ki je ostala še za vso širno okolico. Od zadnjega poletja je v tej nekdanji cerkvi vaska krčma. Pop pa skriva opravila svoja bogoslužna dela v starem skednju, kjer skozi streho dežuje in skozi stene piha mizel veter. Ker mu je prepovedan vstop na pokopališče in ne sme pokopavati vernikov ter blagoslovljati njihovih grobov, zato so tukaj kakor tudi drugod začeli cerkev pokopavati "na daljavo". Če torej umrje veren kristjan iz občine, se pop skrivaj snide z njegovo vimi svojci v starem skednju, kjer blagoslovi mrličovo obleko. To obleko denejo potem mrliču v krsto, ko ga "posvetno" pokopavajo. Drugemu svet blagoslov priglašeni prsti, katero potem skrivaj vržejo na krsto, ko jo denejo v grob. To je morda nam mogoče razumljivo, toda v Rusiji je to umljivo, ker bi bil vsakdo, ki bi si upal kakor javno cerkveno pokopati v nevarnosti, da ga začne zasledovati in celo zapro, češ, da

je sovražnik države.

Vsako cerkveno dejanje je državni sovražno delo, čeprav je v ustavi rečeno, da so vere svobodne. Zato se ljudje tudi ne upajo dati cerkveno poročilo. Vendar so verni kristjani tudi tukaj našli zasilni izhod. V Smolensku so na primer zaprte že vse cerkve. Zato pa ljudje od blizu in daleč pošiljajo k popu po svojih zaupnikih poročne prstanke, da jih blagoslovi ter tako oba poročena takorekoč "na daleč poroči". Takih porok "na daleč" je v Rusiji vedno več.

V mestu Moskvi je pred revolucijo bilo 1624 cerkev, danes pa jih je samo še kakih 20. Vse druge so ali zaprte ali pa že razlute. Vključ najostrejšim priznavanjem brezbožniških agitatorjev pa so vse te cerkve zadnje čase pri vsaki še dovoljeni službi božji prenapolnjene. Na tisoče ljudi mora ostajati kar zunaj cerkve, ker notri ni več prostora za vse. Vsi se pobožno udeležujejo službe božje ter poslušajo svojega duhovnika. Večkrat pa se zgodi, da nenadno pridejo traven agentje GPU, ki duhovnika kar vpičijo primejo ter ga odvedejo s seboj. Najbolji dokaz, kako ljudstvo še versko čustvuje, je to, da je lanske leto samo na moskovska cerkev za sveče brejela 200.000 rubljev.

Kako se tudi šolska mladina

NOV SENATOR ZAPRISEŽEN

John Milton iz Jersey City, N. J. (na levi), ko je bil nedavno od podpredsednika Garnerja zaprisežen kot senator. Miltonovo imenovanje se je izvršilo kljub ostrim protestom od strani dclavstva.

vedno bolj odvrča od brezbožniške propagande, kaže kijevisk vzgled. "Zveza brezbožnikov" v Kijevu je nenadno izvedla telesno preiskavo šolarjev in dijakov. Med 870 dijakov je bilo nad 600 takih, ki so okoli vratu imeli obešeno kako versko svetinjico, kak križec ali kako svetniško podobico. Komisar, ki je opravil to preiskavo, je bil ves iz sebe. Spraševal je dijakke, kaj pomeni ta neumnost. Pogumen dijak mu je odgovoril: "Bog naj nam pomaga pri skušnjah!" Revež pa ni več delal skušnjaj, ker so ga vrgli zaradi tega iz šole.

Na ruskih podeželskih cestah srečujete zadnje čase nove postave, ki potujejo iz mest v daljavo. To so takimenovani potujoči duhovniki. Kadar v kakem mestu ali vasi zapro zadnjo cerkev, duhovniki vzamejo v roke popotno palico in gredo na pot. Od kraja do kraja hodijo in pridigajo. Pridigajo povsod: po hišah, po hlevih, v gozdovih, na polju, kjerkoli. Ti siromaki so vsi upadli raztrgani, sestrđani. Čez ramo imajo obešeno malho s svojimi potrebščinami. Med drugimi stvarmi nosijo v malhi s seboj tudi sveto pismo. Ljudje jih radi sprejemajo. Toda gorje

jim če jih zasledo ovaduhni rdeče policije. Njihova usoda je nekaj let pregnanstva ali pa ječe.

Tak potujoči duhovnik je pridigal tudi v vasi Kipino. Med drugim je dejal ljudem: "Pojdite tja k zaprtim in razdejanim cerkvam in samostanom, molite, amaj ter od tam ponesite s seboj domov svete prsti in vode..." V tem hipu je pristopil agent GPU ter je duhovnika odvedel s seboj. Za take zločine so doslej ruske duhovnike obsojali na ječo ali pregnanstvo. Zadnje čase pa so iznašli novo kazen. Najprej vsakega takega duhovnika zapisejo in registrirajo. Nato ga vsak dan privedejo na brezbožniško predavanje, kjer mora molče poslušati, kaj tam govore. Pisec teh vrstic sam pravi, da je sam videl take duhovnike najprej pridigati ljudem v vaseh, potem pa jih je v družbi drugih stanovskih tovarišev videl pri brezbožniških predavanjih, kjer so morali molče poslušati vse, kar je bilo govorjeno. Jasnno se jim je poznalo, kaj mislijo...

Kadar mine stroga kontrola, bo sredi zopet palico v roke in pojde na pot... Tako se v Rusiji skriva vera in tako se za njo ljudje bore.

NEVARNOSTI V VOJNEM OZEMLJU

Misijonar popisuje nevarnosti, katere morajo dan za dnem preživljati v Santungu pri prehodu vojaških čet: "Vojaki so pri svojem umiku pokradli vse, kar jim je prišlo pod roko. Ugrabili so celo na ducate deklet in mladih žena in jih vlekli s seboj; a vsi ti gredo brez vsakega pravega cilja proti jugu."

Na splošno so vsi revni kot ubogi prežeti z mislijo na beg. Na vsak način hočejo zapustiti kraj, v katerem prebivajo, ne glede na to, da bo morda njihovo bodoče bivališče ravno ogroženo. Brez vsakega premisleka, brez vsakega vpogleda v bodočnost pobegnejo, a kmalu jih sledijo drugi. Kamorkoli pridejo, prinašajo gorje in bedo. Podobno begunstvo se je vršilo v bližini reke Ča Ho. Na tisoče žena, otrok in mladih deklet je bilo izpostavljenih lakoti in mrazu, mnogo jih je zaradi tega umrlo. Ravno ko so prihajali Japonci, so prodirali naprej v svojem pohodu, so videli na stotine žena in otrok, ki so hoteli prekorčiti reko, pa jih je tok pogotnil in odnesel s seboj. Misijonarji in kristjani skušajo vsej tej masi, prežeti paničnega strahu, prinesiti uteho in mnogi med njimi se dajo pogovoriti in gredo na misijonsko postajo.

V nekem okraju v Severni Kitajski so ostli na svojih mestih trije duhovniki. Ko je bil glavni beg končan, so misijonarji organizirali prvo pomoč v zapuščenem mestu. Ko so prišli Japonci, so želeli kristjanom samo srečo.

Tudi v Šagaru so pokazali misijonarji mirno kri. Veliko mesto Sivanice je bilo zaporedoma v rokah Kitajcev, potem spet Mongolov. Ko so Mongoli prvič prišli v mesto, so se nasta-

nili v hišah, so si dali streči kot grofje in so potenjali, kar se jim je pač zljubilo. Zupnik katedrala p. Esquent (scheutvelder) je dosegel z večkratnim obiskom pri poveljniku vsaj to, da je bil vojakom vstop v misijonišče prepovedan. Da ni bilo pri povratku Kitajcev in pri umiku Mongolov večjih nesreč, se je lahko zahvaliti samo misijonarjem. Dne 31. avgusta so Mongoli in Japonci na novo zavzeli mesto in ni bilo mogoče popisati začudenja Mongolov. "Mi prihajamo in misijonarji so tu, mi bemo, oni ostanejo. Mi se vrnemo po bitki in misijonarji so še vedno tu."

Japonski vojak, ki jih je vodil katoliški oficir, so bili sprejeti v misijonišče. Stolni župnik je ponovno dobil zagotovilo in garancijo proti ropanju. Velik je bil njegov ugled, ko ga je poklical komandant na dan odhoda čet in je pristojoval 3-urnemu mimohodu vojakov. Od časa do časa je poklical oficir kakega vojaka iz vrste, ga preiskal in našel pri enem kos blaga, pri drugem kako kuhinjsko pripravo itd. Vse to je zmetel k nogam misijonarja. Ko so vojaki odšli, je rekel poveljnik Mongolov: "Tako, tu imate sedaj ukradene stvari."

Slovenec se priporoča domače podjetje **NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE CO.** Pooblaščenca agencija za **FRIGIDAIRE in MAYTAG PRALNIKE** PLAČUJE SE LAHKO NA LAHKE MESEČNE OBROKE. **JERRY BOHNC in JOHN SUSNIC, lastnika** Phone ENdCott 3534 **6104 St. Clair Avenue - 6119 St. Clair Avenue CLEVELAND, OHIO**

Iz morskega mesta Tišova na jugu Sanghaja je odpeljal angleški parnik dne 11. septembra begunce iz Sanghaja. Med begunce je bilo mnogo starih ljudi in bolnikov. Tu se je izkazala posebno katoliška mladina. Komaj je parnik odšel, že je bila mladina, ki ni gledala niti na umazanost niti razcapanost, na pomolu, si naprtla bolnike ter jih odnašala v bolnišnico sv. Vincencija. Druge bolnišnice so sprejele samo dva bolnika. Mnogokrat se je slišalo "Bogu hvala", to lahko napravi samo katoliška mladina, da se žrtvuje za bolniško postrežbo. Vsi ti nesrečni bi bili po odhodu parnika popolnoma zapuščeni, nihče bi se ne zmenil zanje. Drugi dan so bili časopisi polni hvale katoliški mladini in hvalili so njihov patriotizem. Celo časopis, ki je predelki dan pisal precej ostro o ka-

tolikih, se je oglašil s hvalnicami v prid katoličanom.

Veliko srečo v nesreči je imela misijonska postaja Sienhsien, kjer je na jutro dne 21. septembra padlo nič manj kot 40 bomb. Pet jih je zadelo svoj cilj, dve sta padli na vrt, druge pa so se porazgubile po polju. Prva je padla v lekarno ubožcev in napravila ogromno škodo, druga na dekliški penzionat, ki pa je bil k sreči prazen, tretja pa na veliko kapelo. Padla je tri metre daleč od klečeče redovnice in se ni razpočila. Četrta je razdrila pročelje in streho cerkve, kjer so bile zbrane kanadske sestre. Nobena ni bila ranjena, kljub temu, da je bila marsikatera pokopana pod razvalinami. Peta pa je padla v ložo vratarice, kjer sta bili dve učiteljici, od katerih pa se nobeni ni nič zgodilo.

RAZNOTEROSTI

KNJIGA NEUMNOSTI

Neki mikado je nekoč prišel v neko japonsko mesto in si je ob tej priliki dal predstaviti najslavnejše može tistega mesta. Izmed teh mu je bil predstavljen tudi Oe Sugiura, zgodovinski pisec, ki je mimo drugih knjig imel tudi veliko, debelo knjigo, ki si je vanjo zapisaval bedastosti in vragolije slavnih mož in vladarjev svoje dobe.

Ko je cesar videl debelo, v pergament vezano knjigo in je zvedel od zgodovinarja, kaj si zapisuje vanjo, je vprašal: "Ali je v knjigi tudi moje ime?" "Dovolite, milostljivi cesar," je odgovoril Oe Sugiura, "tudi o vas je nekaj v tej knjigi." "In kaj je v knjigi o meni?" je vprašal mikado.

Zgodovinar je odprl stran in dejal: "Tu je nekaj o vas!"

Cesar se je sklonil nad knjigo in bral: "Mikado je poslal Tamura s trideset tisoč jpnov v Siam, da bi ondi nakupil belih slonov."

"Zakaj si pa to vpisal v knjigo bedastosti?" je vprašal cesar, ko je prebral.

"Ker se Tamura ne bo vrnil ne z denarjem ne z belimi sloni," je odvrnil Oe Sugiura. "Pozabili ste, da je Siam njegova domovina in da ne bo dobil nikoli več toliko denarja v roke, kot ste mu ga dali vi."

"Bo že res tako," je pripomnil mikado. "A če se bo Tamura vendarle vrnil, kaj boš pa potem storil s to opazko v svoji knjigi?"

"Najmilostljivejši cesar," je odvrnil zgodovinar, "potem bom pa prečrta vas iz knjige in bom vpisal Tamuro v knjigo dobrih del, kar bo edino, kar bo dobroga zapisanega o propalem in sleparskem Tamuru."

DENAR JE DELIL

V Solunu se je primeril do godek, ki je povzročil veliko senzacijo in tudi hrupne pri-zore. Neki mlad možki se je postavil nenadno ob vogal neke ceste in zaklical: "Denar delim! Kdor ga hoče, naj si ga vzame!" Istočasno je začel med presenečenimi mimoidoče metali šope bankovcev.

Ljudje so sprva mislili, da deli reklamne listke, ko so pa videli, da gre za resnične bankovce po 100 drahem, ki so frčali po zraku, se je na mah nabralo nekoliko stot glav. Za bankovce se je začelo prerivanje in pretepanje. Končno je nastopila policija in napravila la red.

Darežljivega mladeniča so

IZ DOMOVINE

Lepa starost

Pred kratkim je v Mariboru praznovala 80 letnico življenja gospa Karolina Zeher, vdova po nadučitelju v Vurbergu in mati predsednika okrožnega sodišča v Mariboru dr. Franja Zihnerja. Kljub svojim visokim letom je še vsa čila in zdrava.

Ljudsko gibanje

V Skočjanu pri Mokronogu je bilo lansko leto rojenih 97 otrok, umrlo je pa 57 oseb. Najstarejši med umrlimi je bil Jože Jelenc s Ivančvrha, ki je dočakal 88 let. Poročenih je bilo 24 parov.

Usmiljenja vredna

V Skočjanski fari pri Mokronogu na Dolenjskem živi 19 letno dekle. Dovršila je meščansko šolo in enoletni trgovski tečaj. Nato je bila zaposlena v neki trgovini, kjer se je prehladila. Prehlad je imel strašne posledice, da sta ji popolnoma ohromeli obe nogi in sedaj je že cela tri leta priklenjena na posteljo.

Obsojen

Pred okrožnim sodiščem v Mariboru je bil obsojen 38 letni Franc Pekonja, vinčar iz Zg. Voličine na 2 leti robije, ker je iz sovraštva zažgal uto posestnika Alojzija Potočnika in je zgorel tudi hlev.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Vsem našim dragim naročnikom in vsem rojakom Slovincem v Lorain, Ohio in okolici sporočamo, da je sprejela zastopništvo za lista "Amerikanski Slovenec" in "Novi Svet" Mrs. Justina Paul, ki je pooblaščenca, da sprejema naročnine za oba lista, kakor za cglase obeh listov, ter knjige in vse drugo, kar je v zvezi z našim podjetjem. Rojakom jo prav toplo priporočamo, da ji pomagajo in gredo na roko pri agitaciji za imcnovana lista.

Uprava Amer. Slovenca in Nov. Sveta.

Prodaja samo ta mesec 1938 A-B ARISTOCRAT avtomatičnih plinskih peči

Prodajna cena 87,50 (Prodajni davek se doda) Manj 10% za vašo staro peč \$8,75

VAŠA CENA

\$78.75

(Mali prenosni stroški za plačila na obroke)

Avtomatična plinska peč stane manj pri nakupu - manj pri uporabi.

Kupite zdaj in štedite!

MODERN COOKERY - CONSTANT HOT WATER - SILENT REFRIGERATION - GAS HEATING THE PEOPLE'S GAS LIGHT AND COKE COMPANY

"Dušica"

ROMAN
Spisala B. Orczy
Prevedel Paulus

"Kakor ste dejal, gospod —"

"O — nimam več mnogo povedati. Moji pogoji so vam znani —"

Gospa Margareta Blakeney in gospod Percy sta nemudoma prosta in svobodna, ko prepišete tole pismo lastnoročno in ga podpišete, tule v tej sobi, v moji navzočnosti in pred pričami, ki ni treba da bi vam njihova imena že sedaj povedal. In tudi denar prejmete, o katerem govori pismo.

Če pa ne podpišete, pride vaša soproga v tempeljsko ječo, kjer jo čaka usoda Marije Antoinette in njenega sina, in končno pod guillotine —. Ista usoda zadene tudi vas. Pa mislim da zanj se ne menite mnogo —"

"Ne, motite se, gospod! Zelo se menim zanj, poudarjam vam, zelo se menim! In zelo bi ugovarjal smrti pod nožem — e-hm — guillotine!"

Nasprotno pa sem velik prijatelj narodnih slavnosti —. Tista brhka deklina, oblečena za boginj —, godba, ples —, gotovo bodete tudi z možnarji streljali —, jelite da bodete? Tako streljanje je zelo učinkovito in zelo povzdigne slavnost —. Ali ne mislite tudi vi tako, gospod —?"

"Gotovo" da je zelo učinkovito, gospod Percy. Dal bom res streljati tu na trdnjavi, če vam ugaja —"

"Ob kateri uri naj bo moje pismo gotovo?"

"Kadarkoli želite, gospod Percy! Lahko tudi kar sedajle napraviva."

"Zora" bi lahko dvignila sidro takole ob osmih zvečer. Ali vam je prav, če bi bilo pismo gotovo ob sedmih zvečer?"

"Seveda, gospod Percy! Toda — v tem slučaju, kajpak — bi se morali zadovoljiti tule z našimi skromnimi prostori v trdnjavi —"

"Hvala lepa, gospod!"

"Torej hočete reči, da bodete —?"

Glazen, prešeren smeh je prekinil Chauvelina.

"— da bom sprejel pogoje? Ha ha ha —! Človek, povem ti da sprejemam, ha ha ha! Napisal bom pismo, podpisal ga bom tudi! Vi pa imejte pripravljena potna lista —! Jutri večer ob sedmih, pravite —?"

Človek, mož —! Nikar me ne glejte tako prepadeno —! Pismo —, podpis denar — vaše priče —, vse naj bo pripravljeno! Sprejemam, gospod, pravim!

Sedaj pa, v imenu vseh duhov sovraštva in zlobe, mi dajte jesti in piti, ker povem vam, prokleto sem truden —!"

In brez vsakršnih poklonov je Percy spet ravnodušno prijel za zvonec, pozvonil, se krohotaše nasmejal, hipoma pa utihnil, strahovito zezahal, se vrgel v naslonjač, pomolil od sebe svoje dolge noge, zaril roke v prosterne žepe svojih jahalnih hlač — in trenutek pozneje miroljubno zaspal.

XXX.

NARODNO SLAVJE.

Sivkasto jutro je bledele na vzhodu. Mračne sence so še ležale po mestu in krog visokih zidov trdnjave Gayole je bila še skoraj tema.

V tej temi pa so se premikale še temnejše sence. Gruče ljudi so stale naokoli, pod mogočnimi zidovi, tu pa tam pod okni, na oglih, največ pa jih je stalo pred glavnim vhomom in trdnjavo.

Odrasli moški, mladeniči, vmes tudi ženske. Eni so čepeli na mokrih tleh, — pred par urami je dež porosil zemljo —, drugi so sloneli ob zidu, spet drugi pa so stali v molčečih gručah.

Meščani boulognski so stražili dragoce no ujetnico, ki je za premnoge izmed njih pomenila življenje ali smrt —.

"Neka nevarna ženska — tujka — je ujeta. Zaprta je v trdnjavi Gayole", tako je oznanjeval sinoči mestni klicar. "Če uide, bo vsak odrasel meščan, ki je opora družine, oženjen ali samski, bogat ali ubog, mlad ali star, — brez nadaljne razprave ustreljen!"

Vsak odrasel moški —! Opora družine —!

Nihče ni spal tisto noč v Boulognu.

V vsaki družini so razpravljali o usodni novici, govorili o nevarni ženski, ki so jo oblasti dobile v roke, o angleških vohunih, posebno pa o njihovem vodju, o "Dušici".

Ženske so plakale in molile, — četudi je republika prepovedala moliti! — moški pa so gubali čelo in ugibali, kdo vse bi bil ustreljen. Malo da ne v vsaki družini eden —.

Tako strašna je bila novica, da se niti govoriti ni dalo mnogo o njej.

"Saj si ne upajo —! Samo grozijo —!" je menil eden.

"Ne upajo —?"

Andre Lemoine je povedal tako in pri tem krepko pljunil po tleh. "Ne upajo —? Povem vam, še vse kaj drugega si upajo! Kaj so pa drugod počenjali —! Vojak sem bil in na lastne oči sem videl —! Povem vam, ni je grdobije na svetu, ki bi si je ti ljudje ne upali! Država, republika je nevarnosti, pravijo in —"

Republika je v nevarnosti —!

Boulogncane pravzaprav republika in njena nevarnost ni prav nič razburjala. Vseeno jim je bilo, kaj se godi tam dol v Parizu in po drugod. Boulogncani so ribili, mreže krpali, čolne in jadra popravljali in skromno živeli že izza davnih dedov sem. Mirni ljudje so bili, pa so tudi hoteli mir imeti.

In pod kraljem je bil mir.

Pa so na mah prišli nepoznani ljudje v mesto. Da kralja ni več, so pravili, in še mnoge druge reči. Zasedli so mestna vrata in pristanišče, koder so od pamtiveka Boulogncani svobodno prihajali in odhajali.

Mnogo se je izpremenilo v zadnjih mesecih. Pa vse to jim ni bilo mnogo mar.

Toda sinoči tisto naznanilo! Vsak odrasel moški, opora družine, bo ustreljen, če uide tista ženska —!

Šlo jim je za življenje!

"Pojdimo k trdnjavi —! Poglejmo si tisto žensko! Pojdimo jo stražiti!"

Nekdo je tako predlagal in očetje in sinovi in bratje, opore svojih družin in mater in sester, so v gručah potovali ven k trdnjavi Gayole.

(Dalje prih.)

POVESTNE KNJIGE IN ROMANI

kateri ima v zalogi naša knjigarna:

KRIŽEM SVETA, V. Slemenik. Brošura 95 str. Zanimiva zgodovinska povest	35c	kratkih pripovedk in zanimivih pravljic	35c
LISJAKOVA HČI, J. Stare. Brošura 130 strani. Povest iz življenja našega naroda v domovini	50c	NASELJENCI, J. F. Cooper. Zanimiva povest	35c
MALI KLAJEŽ, Mark Twain. Trdovezana knjiga s 224 str. Zanimive slike iz življenja sužnjev črncev itd.	70c	NA SINJEM POLJU, Mehkovezana knjiga	\$1.00
MALI LORD, F. H. Burnett. Trdovezana 195 strani. Povest slika, kako dober otrok gane in omečka zakrknjeno srce starega odličnega čudaka. Povest je pisana v tako priljudnem tonu, da bi jo brali kar naprej.	80c	NAŠA ANČKA, zanimiva povest, brošurana knjiga z 63 strani.	45c
MALO ŽIVLJENJE, F. Detela. Broš. 230 str. Povest iz življenja štajerskih Slovencev	65c	NAŠA LETA, M. Pugelj. Trdovezana 187 str. 12 zanimivih novel v eni knjigi.	80c
MARIJA KOŽUHOVA, L. Hemon, povest iz francoske Kanade, ki je vzeta iz življenja kanadskih priseljencev. Broširana 164 strani	\$1.00	NAŠI PAGLAVCI, Iv. Trinko. Broš. 110 str. Črtice in slike iz beneško-slovenskega pogorja.	45c
MATA HARI, roman o življenju in smrti najslavnejše vohunke, 138 strani. V platno vezan.	\$1.00	NEPOZNANI ZNANCI, opis življenja v redu Cisterjancev. Broš. 115 str.	50c
MISTERIJA, G. LeRouge. Broš. 178 str. Zelo napet roman v katerem so opisana zanimiva potovanja in strašnih dogodkov na potovanju	\$1.00	NAŠE ŽIVLJENJE, Ks. Meško. Broš. 108 str. Črtice in slike iz življenja	75c
MLADI GOZDAR, Izviren roman iz slovenskega življenja na Primorskem. Brošura 110 strani	45c	NAŠI LJUDJE, Al. Remec. Brošura 94 str. Zanimiva povest.	40c
MOJE ŽIVLJENJE, Ivan Cankar. 20 kratkih črtic in povesti in vse prav zanimive. Trdovezana knjiga	75c	NA VALOVH JUŽNEGA MORJA, Ig. Hladnik, broš. 49 str. Zanimiva pripovedka	35c
MORSKI RAZBOJNIK, F. Marryat. Zanimiva povest o morju, ki ropal po morju in ugajal razne pustolovščine. Mehkovezana 192 strani	65c	NEVESTA S KORINJA, Fr. Jaklič. Brošura 102 strani. Zelo zanimiva povest iz kmečkega življenja.	30c
MATI SKRB, Jako zanimiv roman spisal Herman Suderman, brošurana knjiga z 249 strani.	\$1.00	NIHILIST, Zavorič. Broš. 80 str. Povest, ki opisuje ruske revolucionarce	40c
MRTVO MESTO, spisal Georges Podenbach, mehkovozana knjiga z 94 strani	60c	NOVO MESTO, Roman, trdo vezana knjiga, spisal Miran Jarc, z 183 strani	\$1.25
MOŽ V SIVI SUKNJI, B. Orczy. Broš. 223 str. Roman iz Napoleonove dobe. Vse skozi napet in zanimiv	85c	OBISKI, Iv. Cankar. Slike iz značajev naših pisateljev. Trdovezana knjiga 176 str.	\$1.25
MUKA GOSPE VERE, F. Bevk. Broš. 104 str. Vrlo zanimiva povest z napetimi prizori.	75c	OB TIHVI VEČERH, Ks. Meško. Kratke zelo zanimive črtice. Trdovezana knjiga 232 str.	\$1.00
NARODNA BIBLIOTEKA. Sestavljajo najzanimivejši povesti iz domačega in drugega življenja. V zalogi imamo sledeče snopiče:		OBRAZI, C. Jeglič. Broš. 100 str. Vesele in zanimive črtice iz življenja	85c
4. snopič: V gorskem zakonju	45c	OD DUŠE DO DUŠE, Pisma dobrim ljudem spisal S. J. Peter Lippert; trdo vezana knjiga	\$1.25
8. in 9. snopič: Nesrečnica. Ivan Turgenjev. Povest iz ruskega življenja	45c	OČE BUDI TVOJA VOLJA, Iv. Pregelj. Broš. 95 str. Povest iz Istre	50c
12. snopič: Črtice iz življenja na kmetih. Andrejčkov Jože. Kratke, vesele povesti	30c	OČE NAŠ, Fr. Malavašič. Povest za mladino in ljudstvo	75c
20. snopič: Amerika, ali povsod dobro, doma najboljše. Poučna povest	30c	ODISEJA, And. Kragelj. Broš. 268 str. Starogrška pravljica zelo zanimiva za vsakega	45c
21. snopič: Boj s prirodo. — Treskova Urška	30c	OGLENICA, F. Zakrjasek. Povest o hudobnem možu, ter še 6 kratkih povesti. Broš. 76 str.	25c
25. in 26. snopič: Beatin dnevniki. Lujiza Fesjakova, V srce segajoč roman	45c	ONKRAJ PRAGOZDA, J. O. Curwood. Trdovezana 129 str. Zanimiv roman, ki pelje čitatele skozi burne slučaje	80c
35. snopič: Kratke povestice iz pristnega slovenskega življenja. Andrejčkov Jože	30c	OZKA VRATA, spisal Andre Gide, brošura	80c
39. snopič: Solnce in senca. Jos. 40. snopič: Svitoslav. Burna podedek. Gorenjska povest	30c	Trdo vezana knjiga	\$1.00
43. snopič: Edip na Kolonu. Sofoklej. Sta. ogrška drama	30c	PATRIA, H. Federer. Broš. 72 str. Povest iz irske junaške dobe	30c
45. snopič: Zoroka o polnoči. Basnigol. Povest slovenskega visokošolca	30c	PERPETUA, ali afrikanski mučenci. Broš. 136 str. Povest nudi čitatele pogled v dobo tretjega stoletja po Kristusu, ko so kruto preganjali kristjane	45c
57. snopič: Nekoliko iz ruske zgodovine	30c	PETELINOV JANEZ, J. Alešev. Broš. 126 str. Ako se hočete zabavati, tedaj berite Petelinovega Janeza, ni jo zabavnejše knjige od te.	85c
58. snopič: Zoroka o polnoči. Basnigol. Povest slovenskega visokošolca	30c	POD SVOBODNIM SOLNCEM, povest davnih dedov v 2. knjigah, vsaka knjiga	\$1.25
60. snopič: Emanek, lovčev sin.	30c	POL LITRA VIPAVCA, D. Feigl. Broš. 136 str. Kratke zabavne zgodbe iz življenja	60c
59. snopič: Več kratkih, zanimivih doživljaj mladega dečka. — Berač. Povest iz vaščanskega življenja	30c	POLJUB, K. Svetla. Broš. 97 str. Interesantna povest iz gorskega življenja češkega naroda	50c
NA KRVAVIH POLJANAH, J. Matičič. Trdovezana 280 str. Ilustrirana s slikami. Zanimiva ljenja in strahote iz bojnih pohodov	\$1.50	POSLEDNJI DNEVI POMPEJEV, E. L. Bulwer. Trdovezana 355 str. Zanimiv roman v dveh delih, vsaka zase. Obe knjigi	\$2.00
NA POLJU SLAVE, Sienkiewicz. Broš. 292 str. Povest iz časa kralja Jana Sobieskega. Zelo zanimivega značaja	75c	Mehkovezane knjige	85c
NA POMOČ, T. C. Bridges. Broš. 300 str. Napeta povest vse skozi, ki se čita z največjim zanimanjem	75c	PO STRANI KLOBUK, D. Feigl. Broš. 155 str. Kratke črtice vesele vsebine in zelo zanimive	75c
NA RAZLIČNIH POTIH, F. Frisch. Primerna povest za mlade fante. Poučna vse skozi	40c	PETER MARKOVIČ, Iv. Pregelj. Broš. 201 str. Zgodovinska povest, ki pripoveduje, kako je strašilo ljubljanske šolarje	75c
NARODNE PRIPOVEDKE, 1. zvezek. Dominikus	35c	POTOP, H. Sienkiewicz. Znamenita zgodovinska povest iz življenja poljskega naroda. Dva dela vsak v svoji knjigi. Prvi del ima 956 str. in drugi 495 str. Obe knjigi	\$5.00
NARODNE PRIPOVEDKE, 4. zvezek. Dominikus	40c	POVESTI IN SLIKE, Ks. Meško. Broš. 79 str. Kratke povesti iz življenja	45c
NARODNE PRIPOVEDKE IN PRAVLJICE, S. Sekolov. 27		PRAVLJICE, F. Milčinski. Trdovezana 133 str. Ilustrirana z risbami	90c
		PRAVLJICE IZTOKA, Iv. Vuk. Trdovezana, 125 str. Zanimive pravljice, uporabljive za zabavo in kratak čas	75c
		Mehkovezane	45c

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order, bančnem draftu ali v znamkah. Knjige pošiljamo poštne prosto. Vsa naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road,

Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Iveri.

Slovenski listi objavljajo različne dopise "prostovoljcev", ki so šli v Madrid. Iz starega kraja poročajo da bi šlo vse, delavci, kmeti, fantje, dijak, učenci...ako bi na meji ne bilo te Koroščeve žandarmerije. Ni čuda. Pišejo, kaj imajo za zajetek, kaj za malco, kaj za večerjo, koliko plače na dan, rujnega vina dosti, še šampanjca ne manjka, in le tupatam je treba zaropotati s kako strojnico, in črnooke Španke niso sicer za koruzo, ampak takoj za žentev. Srček kaj še hočeš? Po tri štrikrat že jilt je zavrnila žandarmerija, Koroščeve žandarmerije, pa zopet skušajo in tvegajo skoroda vsi slovenski fantje, da bi prišli v Madrid. Šampanjce...Španke, koga bi ne dvignilo?

Tudi amerikanski listi pišejo in priobčujejo pisma raznih "borcev." Imajo časa dosti, da vse pregledajo in prestejejo. Lahov je tam do 100,000 in ti Maročani so večinoma trinajstletni fantje, in Franco jih izpostavlja tam, kjer jih najbolj kosijo lojalistične strojnice, ker bo pozneje lažje opravič za Maročani, ko ne bo več Maročanov. Ali bo res morda zmaga? Izgleda tako. Izgleda pa dalje, da hodijo od vseh strani in vetrov "borci" le na uru gledat tja v Madrid.

Kardinal Mundelien v Chicagu je rekel pametno in resnično pred možmi. Tudi "Proletarec" poroča, pa pravi, da "priznava zmotno taktiko svoje cerkve." Mogoče. Taktika ni nobena dogma. Očividno pa "Proletarec" niti priznanje zmotne taktike ni pogodu, ker svari delavce pred kardinalom, čes, "ta in prejšnja izvajanja kažejo, da se zna cerkev asimilirati. Ampak kardinali delavcev nikdar ne bodo rešili iz krize, ako se delavci sami ne bodo." Righto. Kardinali ne zaposlujejo in ne plačujejo delavcev, kardinali morejo le pokazati ha krivice delodajalcev, če kradejo delavcem, pa nekaj dajejo za cerkev, več kardinali ne zmorejo, in delavci sami si morajo izvojevati pravične plače. Vsekako ne morete trditi, da bi kardinali

podpirali krivične in oduške delodajalce. Kadar kardinalov ne bo več, kakor trdite, bo še manj pravičnosti.

Ko so v Rusiji nastopili boljševiki, so jih pogostoma v karikaturah predstavljali kot kosmate kaline. Čas gre naprej. Danes je boljševik celo psovka, in komunist je prišel vsaj iz mode. Gospoda je le antifašistična. Ali se civiliziramo?

Gospoda pri "Napreju" se pokavsa z gospodo okoli "Prosvete". Tudi radi sirovih in ne-civiliziranih izrazov se pokavsa, in naprejenci očitajo sirovosti presvetovcem. Prijetno to nikomur ni. Prosvetovci (vsaj Mr. Garden) zafrkavljajo naprejence, ko so postali tako fini, da prejemajo žličko le z dvema prstoma in hodijo v fraku na pojedine. Tako nekako se glasi roba. Ker tudi jaz kako rečem, je pač na dlani, da jo staknem pri fini gospodi okoli "Napreja" glede — robotosti. Pišejo: "Mož, ki piše v 'A. S.' pod imenom J. M. Trunk, ima v svoji zalogi precej hudih, hujskih in najhujskih besedi." in pozneje še, "z dvomljivim orožjem hudih besedi." Kaj boš? Jaz rovtar in gorjane, ki sem nekoč občeval z diplomatsko, ministersko in generalsko gospodo, vsaj dozdan nisem vedel, da antifašistična gospoda prijema za žlico le tako in tako in se giblje le po najfinjših salonih. Časi se pač izpreminjajo, in pri tem celo prosvetarjem marsikaj uide.

Ne reci jutri bom agitiral za "Am. Slovenca", ampak takoj danes pojdi in agitiraj in pridobi kakega svojega prijatelja, da se nanj naroči?

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8.30 zvečer.

Jacob Gerend Furniture Co.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.
Telefon: 85 — Res. 4080-W

ZA OBNOVITEV VAŠE ZAVAROVALNINE

proti ognju, tornadu in avto nezgode, kakor tudi, kadar potrebujete notarska dela, pokličite me po telefonu: KENMORE 2473-R ali se pa zglaste pri:

JOHN PRISEL

15908 Parkgrove Avenue

CLEVELAND OHIO

ZASTOPNIK "AMERIKANSKEGA SLOVENCA" IN
PRODAJALEC HIS.

Učite se angleščine

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO - SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena
in stane samo: **\$2.00**

Naročila sprejema

Knjigarna Amerikanski Slovenec

Chicago, Illinois 1849 W. Cermak Road,

Knjigarna
Amerikanski
Slovenec

1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in poceni.

Poskusite in prepričajte se!